UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

19 marraskuuta 2020*

Ennakkoratkaisupyyntö – Tulliliitto – Asetus (ETY) N:o 2913/92 – Yhteisön tullikoodeksi – 29 artiklan 1 kohta ja 3 kohdan a alakohta – 32 artiklan 1 kohdan c alakohta ja 5 kohdan b alakohta – Asetus (ETY) N:o 2454/93 – 157 artiklan 2 kohta – Tullausarvon määrittäminen – Maahantuotujen tavaroiden kauppa-arvo – Myynnin edellytyksen käsite – Maksu vastikkeena jakelua koskevan yksinoikeuden myöntämisestä

Asiassa C-775/19,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Baden-Württemberg (Baden-Württembergin verotuomioistuin, Saksa) on esittänyt 22.7.2019 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 22.10.2019, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

5th AVENUE Products Trading GmbH

vastaan

Hauptzollamt Singen,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: viidennen jaoston puheenjohtaja E. Regan (esittelevä tuomari), joka hoitaa kymmenennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit E. Juhász ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Hauptzollamt Singen, edustajanaan B. Geyer,

– Tšekin hallitus, asiamiehinään M. Smolek, J. Vláčil ja L. Dvořáková,

– Espanjan hallitus, asiamiehenään M. J. Ruiz Sánchez,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

– Euroopan komissio, asiamiehinään C. Vollrath ja M. Kocjan,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL 1992, L 302, s. 50; jäljempänä tullikoodeksi) 32 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 5 kohdan b alakohdan sekä tietyistä asetuksen N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä 2.7.1993 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 (EYVL 1993, L 253, s. 1; jäljempänä soveltamisasetus) 157 artiklan 2 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain 5th AVENUE Products Trading GmbH (jäljempänä 5th Avenue) ja Hauptzollamt Singen (Singenin keskustullivirasto, Saksa, jäljempänä tullivirasto) ja joka koskee jakelua koskevan yksinoikeuden myöntämisestä vastikkeena maksetun maksun huomioon ottamista siinä yhteydessä, kun kolmansista maista maahantuotujen tavaroiden tullausarvo määritetään niiden saattamiseksi vapaaseen liikkeeseen Euroopan unionin alueella.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Tullikoodeksi

3 Tullikoodeksi kumottiin ja korvattiin yhteisön tullikoodeksista 23.4.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 450/2008 (uudistettu tullikoodeksi) (EUVL 2008, L 145, s. 1) ja sittemmin unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 952/2013 (EUVL 2013, L 269, s. 1 ja oikaisu EUVL 2013, L 287, s. 90). Viimeksi mainitun asetuksen 286 artiklan 2 kohdan, luettuna yhdessä sen 288 artiklan 2 kohdan kanssa, nojalla tullikoodeksia sovellettiin kuitenkin 30.4.2016 saakka.

4 Tullikoodeksin II osaston, jonka otsikko on ”Tuonti- tai vientitullien ja muiden tavaroiden kauppaa koskevien toimenpiteiden soveltamisen periaatteet”, 3 lukuun, jonka otsikko on ”Tavaroiden tullausarvo”, sisältyvässä 29 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. ”Maahan tuotujen tavaroiden tullausarvona käytetään niiden kauppa-arvoa eli hintaa, joka niistä on tosiasiallisesti maksettu tai maksettava myytäessä ne vietäviksi yhteisön tullialueelle, tapauksen mukaan 32 ja 33 artiklassa tarkoitettujen tarkistusten jälkeen, – –

– –

3. a) Tosiasiallisesti maksettu tai maksettava hinta on ostajan maahan tuoduista tavaroista myyjälle tai tämän hyväksi suorittama taikka suoritettava kokonaismaksu, ja siihen sisältyvät kaikki maahan tuotuja tavaroita koskevat maksut, jotka ostaja on suorittanut tai tämän on suoritettava myyjälle maahan tuotujen tavaroiden myynnin edellytyksenä tai kolmannelle myyjän velvollisuuden täyttämiseksi. – –

– – ”

5 Tullikoodeksin samaan lukuun sisältyvässä 32 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. Määritettäessä tullausarvoa 29 artiklan mukaisesti maahan tuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan on lisättävä:

– –

c) arvonmäärityksen kohteena oleviin tavaroihin liittyvät rojaltit ja lisenssimaksut, jotka ostajan on niiden myynnin edellytyksenä maksettava suoraan tai välillisesti, jos nämä maksut eivät sisälly tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan;

d) maahan tuotujen tavaroiden jälleenmyynnin, luovutuksen tai käytön tuotosta sen osan arvo, joka tulee suoraan tai välillisesti myyjän hyväksi;

– –

2. Tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan tämän artiklan mukaisesti tehtävät lisäykset saavat perustua ainoastaan puolueettomiin ja laskettavissa oleviin tietoihin.

– –

5. Sen estämättä, mitä 1 kohdan c alakohdassa säädetään:

– –

b) ostajan maahan tuotujen tavaroiden jakelu- tai jälleenmyyntioikeuksista suorittamia maksuja [ei] voida lisätä maahan tuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan, jos nämä maksut eivät ole edellytyksenä maahan tuotujen tavaroiden myynnille yhteisöön vietäviksi.”

Soveltamisasetus

6 Soveltamisasetuksen V osaston, jonka otsikko on ”Tullausarvo”, 2 luvussa, jonka otsikko on ”Rojalteja ja lisenssimaksuja koskevat säännökset”, olevassa 157 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”1. [Tulli]koodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ’rojalteilla ja lisenssimaksuilla’ tarkoitetaan erityisesti sellaisten oikeuksien käytöstä suoritettavia maksuja, jotka liittyvät

– maahantuodun tavaran valmistukseen (erityisesti patentit, piirustukset, mallit ja valmistukseen liittyvä taitotieto)

– taikka

– maahantuodun tavaran myyntiin vientiä varten (erityisesti kaupalliset merkit tai tavaramerkit, rekisteröidyt mallit)

– tai

– maahantuodun tavaran käyttöön tai jälleenmyyntiin (erityisesti tekijänoikeudet, maahantuotuun tavaraan erottamattomasti sisältyvät valmistusmenetelmät).

2. Jos maahantuodun tavaran tullausarvo määritetään [tulli]koodeksin 29 artiklan säännösten mukaisesti, rojalti tai lisenssimaksu voidaan lisätä tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan ainoastaan, jos tämä maksu

– liittyy arvonmäärityksen kohteena olevaan tavaraan

– ja

– muodostaa kyseisen tavaran myyntiehdon,

– riippumatta [tulli]koodeksin 32 artiklan 5 kohdassa mainituista tapauksista."

7 Soveltamisasetuksen kyseisessä 2 luvussa olevassa 158 artiklan 3 kohdassa säädettiin seuraavaa:

"Jos rojaltit tai lisenssimaksut osittain liittyvät maahantuotuihin tavaroihin ja osittain tavaroihin tuonnin jälkeen lisättyihin muihin aineksiin tai aineosiin taikka tuonnin jälkeisiin suoritteisiin tai palveluihin, voidaan asianmukainen erittely tehdä ainoastaan objektiivisten ja laskettavissa olevien tietojen perusteella liitteessä 23 esitetyn koodeksin 32 artiklan 2 kohdan tulkintaa koskevan huomautuksen mukaisesti."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

8 Saksaan sijoittautunut yhtiö 5th Avenue, jonka toimialana oli muun muassa valmistetun tupakan ja tupakoitsijoille tarkoitettujen tuotteiden kauppa, ja Habanos SA, joka on sikarien vientiä harjoittava kuubalainen julkinen yhtiö, tekivät 31.1.2012 sopimuksen nimeltä "Exclusive Distribution Agreement" (jakelua koskevaa yksinoikeutta koskeva sopimus, jäljempänä EDA), jolla 5th Avenue sai ainoana jakelijana yksinoikeuden tuoda Saksaan ja Itävaltaan sekä myydä ja jaella niissä mainitun julkisen yhtiön valmistamia sikareita. Vastikkeena tämän jakelua koskevan yksinoikeuden myöntämisestä Itävallassa 5th Avenue sitoutui maksamaan Habanosille neljän vuoden ajan "korvaukseksi" kutsutun vuotuisen määrän, joka oli 25 prosenttia sikarien myynnistä tässä jäsenvaltiossa saadusta vuotuisesta liikevaihdosta.

9 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, että 5th Avenue tilasi sikarit hintaluettelon perusteella ja käytti näiden tuotteiden maahantuontiin sallittua tullivarastoa, joka sijaitsi sen kotipaikassa Saksassa. Näiden tavaroiden varastointihetkellä 5th Avenue ilmoitti tulliviranomaisille tosiasiallisesti maksetun ostohinnan sekä rahdin ja vakuutuksen, mutta se ei kuitenkaan sisällyttänyt siihen EDA:n mukaista korvausta siitä osasta tavaroita, jotka myytiin Itävallassa. Se ei nimittäin ollut vielä tuolloin selvittänyt, missä suhteessa kyseiset tavarat myytäisiin Itävallassa tai Saksassa. Kun sikarit poistuivat mainitusta varastosta, ne luovutettiin vapaaseen liikkeeseen yksinkertaistetussa menettelyssä menettelyn päättämiseksi siten, että ne merkittiin kirjanpitoasiakirjoihin ilman, että niitä esitettiin uudelleen tulliviranomaisille.

10 Tullitarkastuksen päätteeksi tarkastaja katsoi, että EDA:ssa määrätyn korvauksen maksaminen oli maahantuotujen tavaroiden ostohinnasta erillinen tekijä, joka oli tullikoodeksin 29 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan otettava huomioon näiden tavaroiden tullausarvoa määritettäessä.

11 Tullivirasto on tarkastajan kantaa seuraten antanut useita tuontitullien ja -verojen määrittämistä koskevia päätöksiä, joihin kuuluu 28.8.2015 tehty päätös, joka on ainoana kyseessä pääasiassa. Tämän päätöksen mukaisesti kyseinen tullivirasto kantoi tuontitullit jälkitullauksin tavaroista, jotka 5th Avenue oli asettanut tullivarastointimenettelyyn 21.2. ja 12.12.2013 välisenä aikana.

12 5th Avenue teki tästä päätöksestä oikaisuvaatimuksen 23.9.2015.

13 Tullivirasto hylkäsi 22.11.2017 tekemällään päätöksellä olennaisilta osin kyseisen oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

14 5th Avenue nosti 6.12.2017 Finanzgericht Baden-Württembergissä (Baden-Württembergin verotuomioistuin, Saksa) kanteen tästä päätöksestä sillä perusteella, että jakelua koskevien yksinoikeuksien myöntämisestä korvauksena suoritetut maksut eivät ole tullikoodeksin 32 artiklan 5 kohdan b alakohdassa ja soveltamisasetuksen 157 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu myynnin edellytys tai ehto eivätkä liity arvonmäärityksen kohteena oleviin tavaroihin. Yhtäältä korvauksen maksamisella ei ole sellaista merkitystä, että myyjä olisi kieltäytynyt myymästä ilman sen maksua. Korvausta piti nimittäin maksaa yksinomaan vastikkeena jakelua koskevasta yksinoikeudesta Itävallassa ja ainoastaan neljän ensimmäisen vuoden ajalta. Toisaalta jakelua koskeva yksinoikeus ylittää oikeuden määrätä tavaroista jälleenmyyntiä varten, eikä se vaikuta tavaroiden arvoon maahantuonnin yhteydessä. Tavaroiden myynti ei nimittäin ole oikeudellisesti suljettu pois silloin, kun jakelua koskevaa yksinoikeutta ei ole myönnetty.

15 Tullivirasto väittää, että pääasiassa kyseessä oleva korvaus, olipa sitä pidettävä ostohinnasta erillisenä tekijänä tai rojaltina tai lisenssimaksuna, on lisättävä tullausarvoon, koska se on myynnin edellytys tai ehto ja koska se liittyy maahantuotuihin tavaroihin. Tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan rojaltin tai lisenssimaksun maksamista pidetään nimittäin myynnin edellytyksenä, jos myyjä tai myyjään etuyhteydessä oleva henkilö vaatii ostajaa suorittamaan tämän maksun. Kun – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – tavaroiden myyjä ja lähioikeuksien haltija, jolle näiden tavaroiden ostaja maksaa näiden oikeuksien myöntämisestä rojalteja, ovat yksi ja sama henkilö, on katsottava, että lisenssin alaisten tavaroiden toimitus ei riipu pelkästään ostohinnan vaan myös rojaltin maksamisesta, kuten asetuksen N:o 952/2013 tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 24.11.2015 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2447 (EUVL 2015, L 343, s. 558) 136 artiklan 4 kohdan a alakohdassa nyttemmin säädetään. 5th Avenue ei sitä paitsi ole esittänyt näyttöä siitä, että Habanos toimittaisi tavarat, vaikka näitä rojalteja ei maksettaisikaan. Lisäksi rojaltit ja lisenssimaksut liittyvät myös maahantuotuihin tavaroihin. Ne nimittäin lasketaan näiden tavaroiden myynnistä saadun liikevaihdon perusteella. Lisäksi tulliviraston mukaan alueellista suojaa koskevaa pyyntöä ei ollut tehnyt ostaja.

16 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan pääasiassa kyseessä oleva EDA:n mukainen korvaus ei ole tullikoodeksin 29 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ostohinnasta erillinen tekijä, vaan se kuuluu tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 5 kohdan b alakohdassa, luettuina yhdessä soveltamisasetuksen 157 artiklan 1 kohdan kolmannen luetelmakohdan ja 2 kohdan kanssa, tarkoitettuihin rojalteihin ja lisenssimaksuihin. Kyseinen korvaus nimittäin maksetaan maahantuodun tavaran käyttöön tai jälleenmyyntiin liittyvien oikeuksien käytöstä. Näin ollen 9.3.2017 annetun tuomion GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195) mukaan nämä rojaltit ja lisenssimaksut on lisättävä ostohintaan kolmen kumulatiivisen edellytyksen täyttyessä eli silloin, kun ne eivät sisälly tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan, kun ne liittyvät arvonmäärityksen kohteena olevaan tavaraan ja kun ostajan on maksettava ne arvonmäärityksen kohteena olevan tavaran myynnin edellytyksenä.

17 Kyseisen tuomioistuimen mukaan ensimmäinen ja kolmas näistä edellytyksistä täyttyvät nyt käsiteltävässä asiassa. Yhtäältä EDA:n määräyksistä ilmenee ja asianosaisten kesken on lisäksi riidatonta, että rojaltit ja lisenssimaksut, jotka on maksettu vastikkeena kyseisten tavaroiden jakelua koskevasta yksinoikeudesta Itävallassa, eivät sisälly arvonmäärityksen kohteena olevien tavaroiden ostohintaan. Toisaalta pääasiassa kyseessä olevan korvauksen maksaminen on myös myynnin edellytys. Kun maahantuotujen tavaroiden myyjä on myös lisenssin myöntäjä, on nimittäin oletettava, että se edellyttää myös ostajalta, joka on myös lisenssinsaaja, rojaltien ja lisenssimaksujen maksamista hinnan lisäksi. Näin ollen on katsottava, että Habanos ei olisi toimittanut Itävallassa jakeluun tarkoitettuja tavaroita ilman kyseisen korvauksen maksua tai että se ei missään tapauksessa olisi toimittanut niitä samoilla sopimusehdoilla kuin sovitut ehdot. Tältä osin merkitystä ei ole sillä, että tämä velvollisuus olisi päättynyt neljän vuoden kuluttua, koska tällainen seikka ei osoita, että ostaja olisi saanut jakelua koskevan yksinoikeuden kyseisen ajanjakson aikana ilman mainitun korvauksen maksamista. Merkitystä ei ole myöskään sillä, että pääasiassa kyseessä olevasta korvauksesta on sovittu EDA:n kaltaisessa puitesopimuksessa, koska siinä määrätään periaatteesta, jonka mukaan korvaus maksetaan kaikkien myöhempien yksittäisten ostojen yhteydessä.

18 Kyseinen tuomioistuin on sitä vastoin epävarma siitä, täyttyykö toinen edellytys. Tältä osin sen mukaan on erotettava toisistaan jakelua koskeva oikeus, jonka nojalla jakelijalla on oikeus ensimmäistä kertaa jälleenmyydä maahantuodut tavarat tietyllä alueella, ja alueellinen yksinoikeus, jonka nojalla jakelija saa yksinoikeuden kyseisten tavaroiden jakeluun kyseisellä alueella ja saa alueellista suojaa. Vaikka nämä kaksi seikkaa kuuluivat EDA:n nojalla erotuksetta pääasiassa kyseessä olevan korvauksen piiriin, ainoastaan jakelua koskeva oikeus liittyy selvästi maahantuotuihin tavaroihin, koska oikeus jälleenmyydä tai jaella näitä tavaroita kuuluu valtaan määrätä niistä ja sisältyy siis siihen. Jakelua koskeva yksinoikeus on sitä vastoin lisäoikeus, joka menee pidemmälle kuin tavaroita koskevan määräämisvallan siirto. Tästä seuraa, että jakelua koskevan yksinoikeuden myöntämisestä vaadittua rojaltia tai lisenssimaksua ei enää makseta vastikkeena maahantuodusta tavarasta vaan siitä, ettei myyjä toimita tavaroita muille henkilöille sopimuksessa tarkoitetulla alueella.

19 Siinä tapauksessa, että alueellisen yksinoikeuden myöntämisen ei katsota liittyvän maahantuotuihin tavaroihin, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii lisäksi, onko korvaus lisättävä kokonaisuudessaan näiden tavaroiden ostohintaan niiden tullausarvoa määritettäessä vai onko siihen sisällytettävä ainoastaan se osa, joka vastaa sen korvauksen arvoa, joka liittyy tavaroihin. Unionin tuomioistuin on todennut 9.3.2017 annetun tuomion GE Healthcare (C-173/15, EU:C:2017:195) 52 kohdassa soveltamisasetuksen 158 artiklan 3 kohdan osalta, että vaikka rojaltit tai lisenssimaksut osittain liittyvät maahantuotuihin tavaroihin ja osittain maahantuonnin jälkeisiin palvelujen suorituksiin, tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyä tarkistusta voidaan soveltaa sellaisten objektiivisten ja laskettavissa olevien tietojen perusteella, jotka mahdollistavat kyseisiin tavaroihin liittyvien rojaltien tai lisenssimaksujen määrän määrittämisen. Näin ollen on ratkaistava, voidaanko näitä periaatteita soveltaa pääasiassa. Jos näin on, esiin nousee kysymys siitä, millä perusteilla tämä jako on suoritettava pääasiassa kyseessä olevan korvauksen osalta, kun ei ole olemassa näissä säännöksissä tarkoitettuja objektiivisia ja laskettavissa olevia tietoja.

20 Tässä tilanteessa Finanzgericht Baden-Württemberg päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko maksuissa, joita tavaran ostaja maksaa ostohinnan lisäksi liikevaihtonsa perusteella neljän vuoden ajan kerran vuodessa siitä, että se voi myydä tavaraa

– tietyllä alueella,

– ylipäätään ensimmäisen kerran

– yksinoikeudella ja

– pysyvästi

kyse [tullikoodeksin] 32 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuista rojalteista ja lisenssimaksuista, jotka on tullikoodeksin 32 artiklan 5 kohdan b alakohdan, luettuna yhdessä [soveltamisasetuksen] 157 artiklan 2 kohdan kanssa, mukaisesti lisättävä maahantuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan?

2) Onko tällaiset korvaukset mahdollisesti lisättävä maahantuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan ainoastaan osittain, ja jos on, minkä perusteen mukaisesti?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

21 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään olennaisilta osin sitä, onko tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja 5 kohdan b alakohtaa, luettuna yhdessä soveltamisasetuksen 157 artiklan 2 kohdan kanssa, tulkittava siten, että maksu, jonka ostaja maksaa rajoitettuna ajanjaksona maahantuotujen tavaroiden myyjälle vastikkeena siitä, että tämä myöntää kyseisten tavaroiden jakelua koskevan yksinoikeuden tietyllä alueella, ja joka lasketaan kyseisellä alueella toteutuneen liikevaihdon perusteella, on sisällytettävä mainittujen tavaroiden tullausarvoon.

22 On palautettava mieleen, että tullausarvon määritystä koskevan unionin oikeuden tavoitteena on saada aikaan oikeudenmukainen, yhtenäinen ja neutraali järjestelmä, jossa ei käytetä mielivaltaisia eikä kuvitteellisia tullausarvoja. Tullausarvon on näet ilmennettävä maahantuodun tavaran todellista taloudellista arvoa, ja siinä on näin ollen otettava huomioon tavaran kaikki ne osat, joilla on taloudellista arvoa (ks. mm. tuomio 16.11.2006, Compaq Computer International Corporation, C-306/04, EU:C:2006:716, 30 kohta; tuomio 20.12.2017, Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, 24 kohta ja tuomio 20.6.2019, Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, 22 kohta).

23 Erityisesti on todettava, että maahantuotujen tavaroiden tullausarvona käytetään tullikoodeksin 29 artiklan nojalla niiden kauppa-arvoa eli hintaa, joka niistä on tosiasiallisesti maksettu tai maksettava myytäessä ne vietäviksi unionin tullialueelle, jollei tullikoodeksin 32 artiklan mukaisesti tarvittaessa tehtävistä tarkistuksista kuitenkaan muuta johdu (ks. mm. tuomio 16.6.2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, 24 kohta; tuomio 9.3.2017, GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, 31 kohta ja tuomio 20.12.2017, Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, 25 kohta).

24 Kuten unionin tuomioistuin on jo todennut, tullausarvo on määritettävä ensisijaisesti niin kutsutun maahantuotujen tavaroiden kauppa-arvomenetelmän perusteella (tuomio 16.6.2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, 30 kohta ja tuomio 20.12.2017, Hamamatsu

Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, 26 kohta). Tämän tullausarvon määrittämismenetelmän oletetaan siten olevan sopivin ja useimmin käytetty menetelmä (tuomio 12.12.2013, Christodoulou ym., C-116/12, EU:C:2013:825, 44 kohta ja tuomio 16.6.2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, 30 kohta).

25 Tavaroista tosiasiallisesti maksettu tai maksettava hinta muodostaa siis pääsääntöisesti tullausarvon laskentaperustan, vaikka mainittu hinta on tekijä, jota saatetaan joutua tarkistamaan silloin, kun tämä on tarpeen mielivaltaisen ja kuvitteellisen tullausarvon määrittämisen estämiseksi (ks. mm. tuomio 16.6.2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, 25 kohta; tuomio 20.12.2017, Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, 27 kohta ja tuomio 20.6.2019, Oribalt Rīga, C-1/18, EU:C:2019:519, 23 kohta).

26 Tullausarvon määrittämistä koskevilla tullikoodeksin säännöillä tavoitellun, tämän tuomion 22 kohdassa mainitun tavoitteen mukaisesti kauppa-arvon on nimittäin ilmennettävä maahantuodun tavaran todellista taloudellista arvoa (tuomio 12.12.2013, Christodoulou ym., C-116/12, EU:C:2013:825, 40 kohta; tuomio 16.6.2016, EURO 2004. Hungary, C-291/15, EU:C:2016:455, 26 kohta ja tuomio 20.12.2017, Hamamatsu Photonics Deutschland, C-529/16, EU:C:2017:984, 28 kohta).

27 Tältä osin maahantuoduista tavaroista tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan lisättävistä tekijöistä niiden tullausarvon määrittämiseksi säädetään tullikoodeksin 32 artiklassa. Niinpä kyseisen säännöksen 1 kohdan c alakohdassa säädetään, että kyseiseen hintaan on lisättävä arvonmäärityksen kohteena oleviin tavaroihin liittyvät rojaltit ja lisenssimaksut, jotka ostajan on niiden myynnin edellytyksenä maksettava, jos nämä rojaltit ja lisenssimaksut eivät sisälly tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan.

28 Soveltamisasetuksen 157 artiklan 2 kohdassa täsmennetään tältä osin, että rojaltit tai lisenssimaksut on lisättävä tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan, jos maksu yhtäältä liittyy arvonmäärityksen kohteena olevaan tavaraan ja toisaalta muodostaa kyseisen tavaran myyntiehdon.

29 Kuten Euroopan komissio on perustellusti huomauttanut kirjallisissa huomautuksissaan, on kuitenkin todettava, että näissä säännöksissä esiintyvät käsitteet ”rojaltit” ja ”lisenssimaksut” koskevat yksinomaan ostajan myyjälle teollis- ja tekijänoikeuksien käytön perusteella suorittamia maksuja.

30 Kuten soveltamisasetuksen 157 artiklan 1 kohdan sanamuodostakin ilmenee, näillä käsitteillä tarkoitetaan tavaroiden valmistukseen liittyvien oikeuksien, kuten erityisesti ”patenttien, piirustusten, mallien ja valmistukseen liittyvän taitotiedon”, tavaroiden vientiä varten tapahtuvaan myyntiin liittyvien oikeuksien, kuten erityisesti ”kaupallisten merkkien tai tavaramerkkien ja rekisteröityjen mallien”, sekä kyseisten tavaroiden käyttöön tai jälleenmyyntiin liittyvien oikeuksien, kuten erityisesti ”tekijänoikeuksien ja maahantuotuun tavaraan erottamattomasti sisältyvien valmistusmenetelmien”, käytöstä suoritettavia maksuja (ks. vastaavasti tuomio 9.3.2017, GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, 33 kohta).

31 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevista tiedoista ilmenee, että pääasiassa kyseessä olevia maksuja ei suoriteta pääasian asianosaisia sitovien sopimusmääräysten nojalla vastikkeena immateriaalioikeuksien vaan jakelua koskevan yksinoikeuden myöntämisestä.

Mikään ennakkoratkaisupyynnössä ei etenkään viittaa siihen, että nämä maksut olisi maksettava siitä syystä, että myyjä on antanut mahdollisen lisenssin immateriaalioikeuksiin, joiden haltija se on.

32 Tästä seuraa, että tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohtaa ja 5 kohdan b alakohtaa sekä soveltamisasetuksen 157 artiklan 2 kohtaa ei voida soveltaa pääasiaan.

33 Kun on näin, unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välille SEUT 267 artiklalla luodussa yhteistyömenettelyssä unionin tuomioistuimen tehtävänä on antaa kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllinen vastaus, jonka perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista siinä vireillä olevan asian. Unionin tuomioistuimen on tämän vuoksi tarvittaessa muotoiltava sille esitetyt kysymykset uudelleen. Unionin tuomioistuimen tehtävänä on nimittäin tulkita kaikkia unionin oikeuden säännöksiä, joita kansalliset tuomioistuimet tarvitsevat ratkaistessaan niiden käsiteltäväksi saatettuja asioita, vaikka näitä säännöksiä ei olisi nimenomaisesti mainittu kansallisten tuomioistuinten unionin tuomioistuimelle esittämissä kysymyksissä (tuomio 12.3.2020, Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, 39 kohta).

34 Näin ollen on niin, että vaikka ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on muodollisesti rajoittanut ensimmäisen kysymyksensä koskemaan vain tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja 5 kohdan b alakohdan sekä soveltamisasetuksen 157 artiklan 2 kohdan tulkintaa, tämä seikka ei estä unionin tuomioistuinta esittämästä sille kaikkia unionin oikeuden tulkintaan liittyviä seikkoja, jotka saattavat olla hyödyllisiä kansallisen tuomioistuimen arvioidessa käsiteltävänään olevaa asiaa, riippumatta siitä, onko kansallinen tuomioistuin viitannut niihin kysymyksissään. Unionin tuomioistuimen on poimittava kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riidan kohde (tuomio 12.3.2020, Caisse d'assurance retraite et de la santé au travail d'Alsace-Moselle, C-769/18, EU:C:2020:203, 40 kohta).

35 Nyt käsiteltävässä asiassa on niin, että koska – kuten tämän tuomion 23–25 kohdasta ilmenee – tullikoodeksin 32 artiklassa säädetyt tarkistukset on tehtävä tullikoodeksin 29 artiklassa tarkoitettuun maahantuotujen tavaroiden kauppa-arvoon vain silloin, kun tällaiset tarkistukset ovat tarpeen, jotta tämä arvo ilmentää näiden tavaroiden todellista taloudellista arvoa, on tutkittava, onko – kuten komissio väittää – pääasiassa kyseessä olevan kaltainen maksu jo osa mainittujen tavaroiden tullausarvoa kyseisen 29 artiklan ja erityisesti sen 1 kohdan ja sen 3 kohdan a alakohdan mukaisena tosiasiallisesti maksetun tai maksettavan hinnan osana.

36 Näin ollen on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ensimmäisellä kysymyksellä pyritään selvittämään, onko tullikoodeksin 29 artiklan 1 kohtaa ja 3 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että maksu, jonka maahantuotujen tavaroiden ostaja on suorittanut rajoitetun ajanjakson aikana tavaroiden myyjälle vastikkeeksi siitä, että tämä myöntää yksinoikeuden näiden tavaroiden jakeluun tietyllä alueella, ja joka lasketaan tältä alueelta saadun liikevaihdon perusteella, on sisällytettävä kyseisten tavaroiden tullausarvoon.

37 Tältä osin on todettava, että tullikoodeksin 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ”tosiasiallisesti maksettu tai maksettava hinta” vastaa kyseisen artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan kokonaismaksua, jonka ostaja on suorittanut tai joka sen on suoritettava maahantuoduista tavaroista myyjälle, ja siihen sisältyvät kaikki myyjän ja ostajan välillä näiden tavaroiden ”myynnin edellytyksenä” suoritetut maksut.

38 Tästä seuraa, että ostajan myyjälle suorittama maksu on sisällytettävä kyseisten tavaroiden kauppa-arvoon, jos tämä maksu kuuluu tullikoodeksin 29 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin kyseisen tavaran ”myynnin edellytyksiin”.

39 Tämä päätelmä saa lisäksi tukea tullikoodeksin 32 artiklan 5 kohdan b alakohdasta, jossa päin vastoin säädetään nimenomaan niiden maksujen osalta, jotka ostaja suorittaa vastikkeena oikeudesta maahantuotujen tavaroiden jakeluun tai jälleenmyyntiin, että näitä maksuja ei lisätä tosiasiallisesti maksettuun tai maksettavaan hintaan, jos ne eivät ole tällainen kyseisten tavaroiden myynnin edellytys.

40 Vaikka tullikoodeksin tai täytäntöönpanoasetuksen missään säännöksessä ei määritellä tullikoodeksin 29 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettua käsitettä ”myynnin edellytys”, unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että kauppa-arvon menetelmän etusijan säilyttämiseksi kyseisessä 29 artiklassa olevia käsitteitä on tulkittava laajasti (ks. vastaavasti tuomio 12.12.2013, Christodoulou ym., C-116/12, EU:C:2013:825, 45 kohta).

41 Näin ollen unionin tuomioistuin on jo todennut tullikoodeksin 32 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 5 kohdan b alakohdassa olevasta ”myynnin edellytyksen” käsitteestä, että maksu on tällainen arvonmäärityksen kohteena olevien tavaroiden ”myynnin edellytys”, kun myyjän tai myyjään etuyhteydessä olevan henkilön ja ostajan välisessä sopimussuhteessa tällä maksulla on myyjälle sellainen merkitys, ettei se ilman kyseistä maksua myisi tavaroita (tuomio 9.3.2017, GE Healthcare, C-173/15, EU:C:2017:195, 60 kohta).

42 Koska tullikoodeksin 32 artiklalla pyritään täsmentämään tullikoodeksin 29 artiklassa tarkoitettua maahantuodun tavaran kauppa-arvoa ja sillä on näin ollen sama tavoite kuin 29 artiklalla, on katsottava, että tätä ”myynnin edellytyksen” käsitteen tulkintaa sovelletaan myös viimeksi mainitun artiklan yhteydessä. Kun nimittäin otetaan huomioon unionin oikeusjärjestyksen yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta koskevat vaatimukset, samalla alalla annetuissa toimissa käytetyillä käsitteillä on oltava sama merkitys, ellei unionin lainsäätäjä ole ilmaissut toisenlaista tahtoa (ks. mm. tuomio 15.9.2016, Landkreis Potsdam-Mittelmark, C-400/15, EU:C:2016:687, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista maksua on pidettävä tullikoodeksin 29 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna maahantuotujen tavaroiden ”myynnin edellytyksenä”, kun myyjä on asettanut kyseisen maksun edellytykseksi näiden tavaroiden jakelulle yksinoikeudella kyseisellä alueella.

44 Unionin tuomioistuimen käytettävissä olevista tiedoista ilmenee, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tekemän arvioinnin mukaan asia on juuri näin, koska kyseinen tuomioistuin on jo tehnyt ennakkoratkaisupyynnössä sen päätelmän, että koska tavaroiden myyjä on myös kyseessä olevan maksun saaja, se ei olisi ilman kyseistä maksua toimittanut näitä tavaroita Itävallan alueella yksinoikeudella tapahtuvaa jakelua varten, joten kyseisen maksun on katsottava kuuluvan mainittujen tavaroiden myynnin edellytyksiin.

45 Tältä osin merkitystä ei ole sillä, kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on sitä paitsi todennut, että kyseisestä maksusta määrätään jakelua koskevaa yksinoikeutta koskevassa puitesopimuksessa eikä jokaisessa kyseisten tavaroiden myöhempää myyntiä koskevassa yksittäisessä sopimuksessa, koska kyseisessä puitesopimuksessa vahvistetut ehdot määrittävät

ehdot, joilla kukin yksittäinen myynti on toteutettava (ks. vastaavasti tuomio 4.2.1986, Van Houten International, 65/85, EU:C:1986:53, 13 kohta ja tuomio 23.2.2006, Dollond & Aitchison, C-491/04, EU:C:2006:144, 26 kohta).

46 Samoin on merkityksetöntä, kuten kyseinen tuomioistuin on myös todennut, että kyseinen maksu on suoritettava vain rajoitetun ajanjakson eli tässä tapauksessa neljän vuoden ajan, koska pääasia koskee nimenomaan kyseessä olevien tavaroiden tullausarvon määrittämistä tämän alkuperäisen ajanjakson aikana, jolloin myyjä on tosiasiallisesti vaatinut tällaista maksua tavaroidensa yksinoikeudella tehtävästä jakelusta.

47 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että tullikoodeksin 29 artiklan 1 kohtaa ja 3 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että maksu, jonka maahantuotujen tavaroiden ostaja on suorittanut rajoitetun ajanjakson aikana tavaroiden myyjälle vastikkeeksi siitä, että myyjä myöntää näiden tavaroiden jakelua koskevan yksinoikeuden tietyllä alueella, ja joka lasketaan tältä alueelta saadun liikevaihdon perusteella, on sisällytettävä kyseisten tavaroiden tullausarvoon.

Toinen kysymys

48 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

49 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Yhteisön tullikoodeksista 12.10.1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 29 artiklan 1 kohtaa ja 3 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että maksu, jonka maahantuotujen tavaroiden ostaja on suorittanut rajoitetun ajanjakson aikana tavaroiden myyjälle vastikkeeksi siitä, että myyjä myöntää näiden tavaroiden jakelua koskevan yksinoikeuden tietyllä alueella, ja joka lasketaan tältä alueelta saadun liikevaihdon perusteella, on sisällytettävä kyseisten tavaroiden tullausarvoon.

Allekirjoitukset